

PROGRAMMA 7 | DUURZAAM EN GEZOND ZEEWOLDE

Zeewolde

Algemeen

Het programma omvat de middelen voor het in beweging krijgen van de lokale samenleving op het gebied van duurzaamheid en energie en het bevorderen van de algemene, lichamelijke en geestelijke gezondheid van de inwoners van Zeewolde.

Hoofddoelstelling

We streven naar kansengelijkheid en een inclusieve samenleving. De gemeente is verantwoordelijk voor de bewaking, bescherming en bevordering van de gezondheid van inwoners. Op gezondheidsachterstanden hebben we als gemeente niet altijd invloed, wel streven we na, voor de inwoners die het treft, inclusie in de samenleving voor iedereen mogelijk te maken. We vinden het erg belangrijk om goed te zorgen voor onze leefomgeving voor nu en alle generaties na ons, en willen vol ambitie toewerken naar een klimaat neutrale samenleving. De weg daar naar toe moet voor iedereen haalbaar en betaalbaar zijn.

Vastgestelde beleidskaders

Voor de uitvoering van het beleid zijn de volgende bestuurlijke kaders van belang:

Kader	Looptijd	Vastgesteld	Actualisatie
Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Zeewolde 2021	Onbepaald	2021	Naar behoefte
Duurzaamheidskompas	2023 t/m 2030	2023	2030
Energievisie 2017-2030	2017 t/m 2030	2017	Naar behoefte
Lokaal Gezondheidsbeleid Zeewolde	2018 t/m 2021	2018	2025
Gemeentelijk Rioleringsplan	2022 t/m 2028	2021	2028
TransitieVisie Warmte	2022 t/m 2026	2022	2026
Klimaatadaptatie 2025-2027	Onbepaald	2024	Naar behoefte
Biodiversiteitsplan (doorkijk naar 2040)	Onbepaald	2021	Naar behoefte
Toekomstvisie 2040	Onbepaald	2019	Naar behoefte

Activiteiten vanuit het collegeprogramma 2022 t/m 2026

10. Inzicht in de agrarische opgaven;
11. Visie toekomstbestendig agrarisch ondernemen;
12. Versterken agrarisch netwerk met belangenorganisaties;
13. Stimuleren korte voedselketens: Lokaal voedsel;
23. Herziene visie Duurzaamheid;
24. Duurzame elektriciteit;
25. Warmte transitie – verduurzamen bestaande woningen;
26. Uitvoeren nota klimaatadaptatie;
27. Verbeteren van de afvalscheiding (huishoudelijk afval);
28. Bevorderen duurzame manier van leven;
29. De gemeente geeft het goede voorbeeld;
33. Gezondheid voor mensen individueel en voor de samenleving als geheel.

Wat willen we bereiken?

10.1 | Inzicht verkrijgen in actualiteiten agrarische sector

Overzicht hebben van wat er speelt en wat de ontwikkelingen vragen van de agrarische sector.

Wat willen we bereiken?

10.2 | Opleveren regionaal gebiedsprogramma en -plan

Een regionaal gebiedsprogramma en – plan opleveren als uitwerking van het Nationaal Programma Landelijk Gebied.

Wat willen we bereiken?

11.1 | Opstellen visie buitengebied

De inzichten uit de inventarisatie vertalen naar een visie op het buitengebied, met daarin vanuit verschillende thema's uitgewerkt wat wenselijke ontwikkelsporen zijn voor de agrarische sector en wat hierin de juiste rol voor de gemeente is.

Wat willen we bereiken?

12.1 | Versterken relatie met agrarische sector

Een duurzame relatie opbouwen met de agrarische sector.

Wat willen we bereiken?

13.1 | Versterken voedsel van eigen land

Zeewoldenaren kunnen makkelijk en betaalbaar eten vanuit hun eigen gemeente kopen. Er is een lange termijn visie op het gebruik van de vruchtbare akkers van Zeewolde (en Flevoland) voor voedselvoorziening en voedselveiligheid van ons land.

Wat gaan we daarvoor doen?

13.1.1 | Versterken band inwoners met lokale boeren(producten)

- Bewustwording creëren, door het eten van lokaal voedsel onder de aandacht brengen;
- Lokale boeren en inwoners met elkaar in verbinding brengen;
- Bekijken hoe we de verkoop van streekproducten uit het buitengebied kunnen intensiveren;
- Ontmoetingsmomenten opzetten waarbij producten van de lokale boeren centraal staan;

- Het stimuleren van initiatieven zoals Heerenboeren of de Flevour Box;
- Blijven participeren in voedsel gerelateerde programma's van Duurzaam Door.

Wat willen we bereiken?

23.1 | Nieuwe visie Duurzaamheid opstellen

Een organisatiebreed gedragen visie op duurzaamheid tot 2030 en een programma voor de komende 4 jaar met benodigde middelen.

Wat willen we bereiken?

24.1 | Duurzame energie opwekken

Duurzame energie opwekken met wind en zon, aangevuld met biogas en groen gas. Daarbij de onmisbare energie-infrastructuur faciliteren tot een capabel niveau als basis voor verduurzaming en groei van dorp en economie.

Wat gaan we daarvoor doen?

24.1.2 | Onderzoeken meerwaarde nieuwe hoogspanningslijn

Verkennen hoe een eventueel nieuw 380KV (hoogspanningslijn) tracé een meerwaarde voor Zeewolde kan zijn.

Wat willen we bereiken?

24.2 | Stimuleren zonne-energie

Op basis van de analyse een actieplan maken, met als doel zonne-energie bij particulieren en bedrijven stimuleren.

Wat willen we bereiken?

25.1 | Start buurten aardgasvrij maken

Woningen in de drie 'start buurten' worden aardgasvrij (borden met % aardgasvrij als monitoring).

Wat gaan we daarvoor doen?

25.1.2 | Voortzetten duurzaamheidsleningen

Voortzetting van de duurzaamheidsleningen.

Wat willen we bereiken?

26.1 | Klimaatbestendig maken Zeewolde

Gemeente Zeewolde heeft een klimaatbestendige(r) inrichting van woon- en buitengebied.

Wat willen we bereiken?

26.2 | Aanpakken gevolgen klimaatverandering

Aanpak hitte- en droogtestress, watermanagement. Uit de testresultaten projecten kiezen om op te pakken.

Wat gaan we daarvoor doen?

26.2.3 | Exoten bestrijden

Het tegengaan van uitheemse soorten (exoten) om geen schade aan te richten aan de inheemse soorten.

Wat willen we bereiken?

26.3 | Verduurzamen openbare ruimte

Een duurzame openbare ruimte realiseren door meer bewuste keuzes te maken bij de aanleg, het beheer en onderhoud van ons areaal.

Wat gaan we daarvoor doen?

26.3.1 | Ervaring opdoen in het klimaatbestendig maken van Zeewolde

Ervaring opdoen met het klimaatbestendig maken van Zeewolde, met de te hanteren uitgangspunten, maatregelen, normen, kosten, opbrengsten en bijdragen derden. Dit vanuit het besef dat dit een eerste stap is naar een klimaatbestendig Zeewolde.

Wat willen we bereiken?

27.1 | Voldoen aan landelijke doelstellingen

Het voldoen aan de landelijke doelstellingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

27.1.1 | Samen met inwoners scheiding huishoudelijk afval verbeteren

In overleg en samenwerking met de inwoners van Zeewolde komen tot oplossingen om de scheidingsresultaten van de huishoudelijk afvalstromen te verbeteren.

Wat willen we bereiken?

28.1 | Bewustwording ecologische voetafdruk creëren

Bewustwording bij inwoners creëren over hun eigen ecologische voetafdruk, biodiversiteit en klimaatbestendigheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

28.1.1 | Starten kleine initiatieven voor inwoners

Kleine initiatieven starten waarmee inwoners hun ecologische voetafdruk kunnen verkleinen. Kleine initiatieven starten die de biodiversiteit vergroten.

28.1.2 | Bevorderen klimaatbestendigheid

Kleine initiatieven starten ten behoeve van klimaatbestendigheid.

28.1.3 | Activiteitenkalender opstellen

Activiteitenkalender opstellen waarbij door het jaar heen allerlei activiteiten geïnitieerd worden, gericht op een meer duurzame manier van leven.

28.1.4 | Activiteiten organiseren

Uitvoering geven aan de activiteitenkalender.

28.1.5 | Samenwerken met gelijkgestemde organisaties
Samenwerken met organisaties die soortgelijke doelen nastreven.

Wat willen we bereiken?

29.1 | Gemeentelijke voetafdruk verkleinen

We hebben oog voor onze eigen voetprint en proberen deze middels jaarlijkse targets te minimaliseren. We maken inzichtelijk wat we bereiken.

Wat gaan we daarvoor doen?

29.1.1 | Klimaatadaptatie voor ogen houden

Bij aanpassingen aan de gemeentelijke panden hebben we oog voor klimaatadaptatie.

29.1.2 | Energiebesparende maatregelen nemen

We voeren energiebesparende maatregelen door volgens ons MeerJaren OnderhoudsPlan (MJOP) duurzaamheid, op de momenten dat we met deze onderdelen aan de slag gaan. Zoals led verlichting, hybride warmtepompen en isolatie.

29.1.3 | Elektrificeren wagenpark

Verdere elektrificatie van het gemeentelijke wagenpark.

29.1.5 | De levensstandaard van de inwoners beschermen

Iedere inwoner:

- Heeft de mogelijkheid om kansrijk op te groeien;
- Is op weg is naar samenredzaamheid;
- Heeft perspectief op (betaald of onbetaald) werk;
- Heeft de mogelijkheid om zelfstandig thuis te zijn.

Wat willen we bereiken?

33.1 | Inzetten op preventie

Met een preventieve aanpak verslaving (in de breedste zin van het woord) van inwoners voorkomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

33.1.1 | Opstellen van plannen rondom het GALA

Werken aan een sterke verbinding tussen het sociale domein en het gezondheidsdomein door middel van het opstellen en uitvoeren van plannen rondom GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord).

33.1.2 | De huidige kosten voor levensonderhoud in acht nemen

Oog hebben voor de hedendaagse situatie waarbij de kosten voor levensonderhoud stijgen en zo nodig de doelgroepen in het (minima)beleid van Zeewolde herdefiniëren.

33.1.3 | Toegankelijkheid vergroten

Accommodaties beter toegankelijk maken voor mensen met een beperking.

33.1.5 | Voorleggen nota gezondheidsbeleid aan de raad

Een nota gezondheidsbeleid wordt voorgelegd aan de gemeenteraad waarin de verbinding met het sociale- en fysieke domein gemaakt wordt.

33.1.8 | Een lokaal preventie-akkoord gezondheid opstellen

Samen met maatschappelijke partners, scholen en sportverenigingen stellen we een lokaal preventie-akkoord gezondheid op.

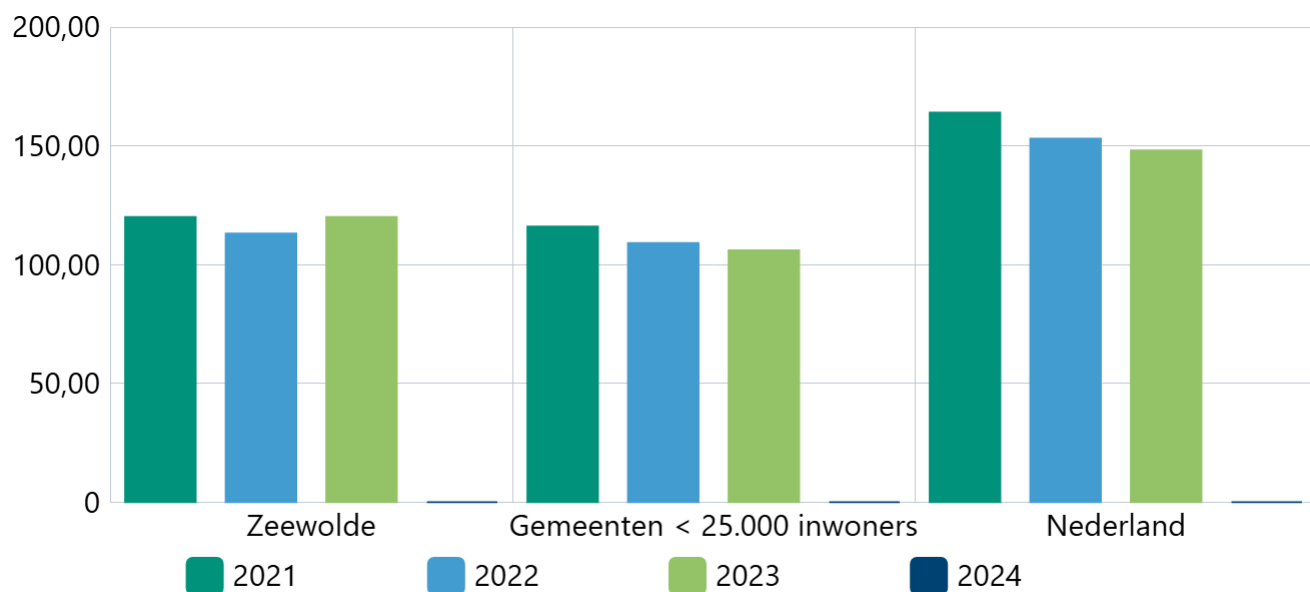
Verbonden partijen

Naam verbonden partij	Gevestigd	Doel	Soort deelname	Raadsbesluit	Inwerkingtredingsdatum
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	Alkmaar	Afvalverwerking / energieleverancier	Aandelenbezit (risicodragende deelneming)		Oktober 2002
GGD Flevoland	Lelystad	Gezondheidszorg	Lid gemeenschappelijke regeling	29-11-2007	01-01-2008
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek (OFGV)	Lelystad	Uitvoering milieutaken	Lid gemeenschappelijke regeling	26-04-2012	26-04-2012

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

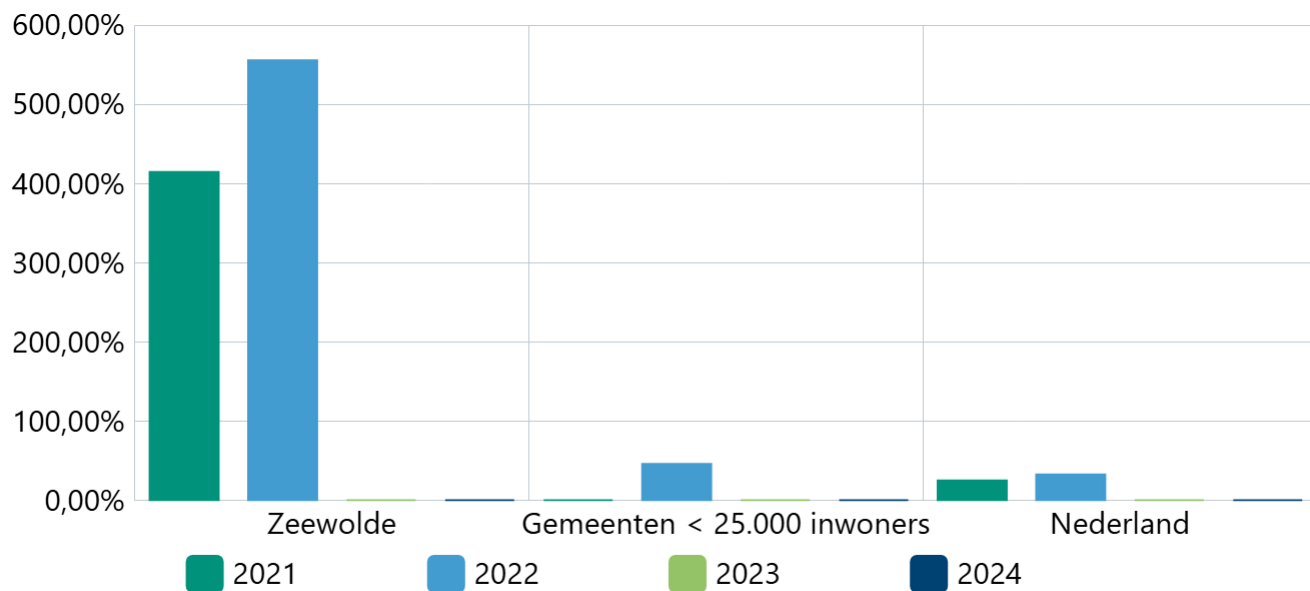
Beleidsindicatoren

Omvang huishoudelijk restafval in kg per inwoner

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) dd. 29-08-2025

Hernieuwbare elektriciteit

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) dd. 29-08-2025

Wat mag het kosten?

-/- is voordeel

Bedragen x €1.000

Resultaat begroting		Realisatie 2024	Begroting 2025 t/m de 17e wijziging	Primitieve begroting 2026	Primitieve begroting 2027	Primitieve begroting 2028	Primitieve begroting 2029
Lasten							
TV71	TV71 Volksgezondheid	1.499	1.658	1.764	1.699	1.709	1.719
TV72	TV72 Riolering	1.521	1.491	1.358	1.673	1.723	1.773
TV73	TV73 Afval	3.549	3.502	3.615	3.506	3.510	3.522
TV74	TV74 Milieubeheer	1.911	3.092	2.588	2.618	2.207	2.207
TV75	TV75 Begraafplaatsen en crematoria	135	126	122	122	122	121
Totaal Lasten		8.616	9.870	9.446	9.618	9.271	9.342
Baten							
TV71	TV71 Volksgezondheid	-196	-105	-74	0	0	0
TV72	TV72 Riolering	-1.756	-1.532	-1.618	-1.883	-1.883	-1.883
TV73	TV73 Afval	-4.143	-3.909	-4.243	-4.243	-4.243	-4.243
TV74	TV74 Milieubeheer	-1.154	-1.414	-1.016	-1.016	-1.034	-1.041
TV75	TV75 Begraafplaatsen en crematoria	-145	-110	-110	-110	-110	-110
Totaal Baten		-7.394	-7.070	-7.061	-7.252	-7.270	-7.277
Geraamd saldo van baten en lasten voor bestemming van reserves		1.222	2.800	2.386	2.366	2.001	2.065
Stortingen							
TV71	TV71 Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0
TV74	TV74 Milieubeheer	1.200	0	0	0	0	0
TV75	TV75 Begraafplaatsen en crematoria	0	193	0	0	0	0
Totaal Stortingen		1.200	193	0	0	0	0
Onttrekkingen							
TV71	TV71 Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0
TV74	TV74 Milieubeheer	-139	-675	-452	-440	-25	-25
TV75	TV75 Begraafplaatsen en crematoria	-4	-15	-12	-10	-8	-8
Totaal Onttrekkingen		-144	-690	-464	-450	-33	-33
Saldo van geraamde stortingen en onttrekkingen aan reserves		1.056	-498	-464	-450	-33	-33
Programma 7 Duurzaam en gezond Zeewolde - Totaal		2.278	2.302	1.922	1.916	1.968	2.033

Financiële analyse begroting 2026 t.o.v. begroting 2025

Bedragen x €1.000

Resultaat begroting		Begroting 2025 t/m de 17e wijziging	Primitieve begroting 2026	Vershil
TV71	TV71 Volksgezondheid	1.553	1.690	137
TV72	TV72 Riolering	-41	-260	-220
TV73	TV73 Afval	-407	-628	-222
TV74	TV74 Milieubeheer	1.678	1.572	-106
TV75	TV75 Begraafplaatsen en crematoria	16	12	-4
Geraamd saldo van baten en lasten voor bestemming van reserves		2.800	2.386	-414
TV74	TV74 Milieubeheer	-675	-452	223
TV75	TV75 Begraafplaatsen en crematoria	177	-12	-189
Saldo van geraamde stortingen en onttrekkingen aan reserves		-498	-464	34
Programma 7 Duurzaam en gezond Zeewolde - Totaal		2.302	1.922	-380

Toelichting op de financiële analyse

Dit programma heeft een voordelig saldo van € 380.000,- ten opzichte van de begroting 2025 (na wijzingen). Onderstaand wordt een toelichting gegeven op de taakvelden waarvan de begroting 2026 meer dan € 50.000,- afwijkt van het begrotingssaldo 2025 na wijziging.

TV71 Volksgezondheid (€ 137.000,- nadelig)

Door een aanpassing van de bijdrage aan de GGD op basis van hun Ontwerpbegroting 2026 is de begroting aangepast. Dit resulteert in een nadelig effect van € 124.000,-.

Op dit taakveld komen er nog overige verschillen voor van € 13.000,- nadelig.

TV72 Riolering (€ 220.000,- voordelig)

De kosten voor riolering worden gedekt door de rioolheffing en zijn in principe 100% kostendekkend, wat betekent dat kosten en opbrengsten gelijk aan elkaar zijn. De kosten voor riolering zijn gestegen. Daarnaast mogen er bepaalde kosten worden toegerekend aan het riooltarief, die niet op dit taakveld verantwoord worden (bijvoorbeeld overhead, btw en kwijtscheldingen). Dit resulteert in een voordelig effect van € 85.000,-. Via de resultaatbestemming van de jaarrekening 2024 is er in 2025 via de exploitatie een extra dotatie aan de onderhoudsvoorziening riolering gedaan. Dit resulteert in een voordelig effect van € 185.000,-. Daarnaast is de dotatie aan de onderhoudsvoorziening riolering gestegen. Dit resulteert in een nadelig effect van € 50.000,-.

TV73 Afval (€ 222.000,- voordelig)

De kosten van afvalinzameling worden gedekt door de afvalstoffenheffing en zijn in principe 100% kostendekkend, wat betekent dat kosten en opbrengsten gelijk aan elkaar zijn. De kosten voor afvalinzameling zijn gestegen. Daarnaast mogen er bepaalde kosten worden toegerekend aan het afvaltarief, die niet op dit taakveld verantwoord worden (bijvoorbeeld overhead, btw en kwijtscheldingen). Dit resulteert in een voordelig effect van € 129.500,-. Daarnaast is er in 2025 extra geld beschikbaar gesteld, voor het invoeren van het recycleplan, voor een bedrag van € 206.700,-. In 2026 is € 113.500,- beschikbaar gesteld. Dit resulteert in een voordelig effect van € 92.500,-. De dekking hiervan is afkomstig uit de Algemene reserve. Deze reserve is gekoppeld aan taakveld 0.10 Mutaties reserves. Per saldo heeft dit een budgettair neutraal effect.

TV74 Milieubeheer (€ 106.000,- voordelig)

Op dit taakveld zijn de budgetten voor de subsidieregeling duurzame activiteiten Zeewolde en voor overige goederen en diensten bijgesteld. Enerzijds komt dit doordat in 2025 eenmalig budget beschikbaar is gesteld uit de bestemmingsreserve Duurzaamheidskompas 2030 voor duurzame activiteiten die bijdragen aan de duurzaamheidsambities van Zeewolde. Dit extra budget is enkel voor 2025 beschikbaar en niet voor 2026. Dit resulteert in een voordelig effect van € 250.000,-. De dekking hiervan is afkomstig uit de bestemmingsreserve Duurzaamheidskompas 2030. Deze reserve is gekoppeld aan taakveld 7.4 Milieubeheer. Per saldo heeft dit een budgettair neutraal effect. Daarnaast is er sprake van een hogere

doorbelasting van interne apparaatslasten. In 2026 worden er, in vergelijking met 2025, meer uren aan dit taakveld besteed. Dit resulteert in een nadelig effect van € 163.500,-. Per saldo heeft dit een neutraal effect op de begroting door de koppeling met taakveld 0.4 Overhead.

Op dit taakveld komen er nog overige verschillen voor van € 19.500,- voordelig.

Programma 7 Mutaties reserves (€ 34.000,- nadelig)

Reserve	Omschrijving	Begroting 2025 t/m de 17e wijziging	Begroting 2026	Vershil
RES0011	BR Kapitaallasten	178	-12	-189
RES0041	BR Klimaatadaptatie	-400	-400	0
RES0045	BR Duurzaamheidskompas 2030	-275	-52	223
Totaal		-498	-464	34

+/- is toevoeging aan reserve, nadeel exploitatie, -/- is onttrekking aan reserve, voordeel exploitatie

